

Hírek a külföldi élelmiszer-minőségsszabályozás eseményeiről

45/96 USA – Egyes állati fehérjét tartalmazó takarmányok hozzájárulhatnak a BSE terjesztéséhez

Az Élelmezési és Gyógyszer Hatóság (FDA) május 14-én észrevételeket kért azzal a tervvel kapcsolatban, miszerint betiltanák a szarvasmarhából, juhból és egyéb kérődző állatokból származó fehérjék felhasználását a többi kérődzők számára készített takarmányokban, hogy így mérsékeljék a szarvasmarhák szivacsos agysorvadása (BSE) fellépésének veszélyét az Egyesült Államokban. Az FDA arra hivatkozik, hogy az Egyesült Királyságból származó epidemiológiai bizonyítékok kapcsolatra engednek következtetni a BSE megjelenése és a kérődző állatoktól származó fehérje etetése között. A tudósok szerint az sem kizárt, hogy összefüggés állhat fenn a kergemarhakórnak is nevezett BSE, valamint a titokzatos, emberekben előforduló, halálos kimenetelű agyvelő-elfajulást okozó Creutzfeldt-Jakob betegség között. Az Egyesült Államok területén eddig még nem észleltek BSE-t, de az óvatosság mindenképpen indokolt – szögezték le azon a kétnapos konferencián, amelyet Riverdale-ben (Maryland állam) tartottak május közepén az agysorvadás különböző állatfajok közötti átvitelének lehetőségéről. (World Food Regulation Review, 1996. június, 23-24. oldal)

46/96 Az Egyesült Királyság vezető szerepet kíván betölteni a világméretű szabadkereskedelem megvalósításában

Ian Lang brit kereskedelmi és ipari miniszter sürgette a Világkereskedelmi Szervezetet (WTO), hogy legkésőbb 2020-ig valósítsa meg az egész világon a teljes szabadkereskedelmet. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az Európai Unióhoz és az Egyesült Államokhoz fűződő speciális kapcsolatai révén Nagy-Britanniának kezdeményező szerepet kell vállalnia a világméretű szabadkereskedelmi forgalom kialakításában. Véleménye szerint a brit-amerikai kapcsolatok szilárdak és kölcsönösen előnyösek, bár előfordulnak vitás kérdések is (pl. a rendkívül bonyolult szabályozási rendszer, protekcionista megfontolások, a terrorizmus támogatásával vádolt államok elleni szankciók). Mindezek dacára a két ország közötti kereskedelmi forgalom értéke az elmúlt évben elérte a 40 milliárd fontot. Nagy-Britannia a legnagyobb idegen beruházó az Egyesült Államokban, ami természetesen fordítva is igaz: az USA Európai Unióban eszközölt befektetései több mint 40%-át brit vállalatok nyerték. A

miniszter megerősítette, hogy az Egyesült Királyság a jövőben is határozottan szembeszáll minden olyan törekvéssel, amely "bevehetetlen erőddé" kívánja változtatni Európát. (World Food Regulation Review, 1996. június, 10. oldal)

47/96 USA – Meg kell teremteni a gyógyhatású élelmiszerek megfelelő jogi szabályozását

Az Egyesült Államokban gyógyhatású élelmiszereknek tekintik azokat, amelyek fogyasztása bizonyos egészségügyi előnyökkel jár (pl. megelőzés vagy a már kifejlődött betegségek kezelése). Ide tartoznak többek között a diétás étrendi kiegészítők, a funkcionális élelmiszerek és a tablettá vagy ital formájában rendelkezésre álló szuper tápértékű koncentrált élelmiszerek. A Gyógyászati Innovációs Alapítvány által május 9-én megrendezett politikai fórum résztvevőinek egybehangzó véleménye szerint a gyógyhatású élelmiszerek terén nagymértékű bizonytalanság tapasztalható a jogi szabályozást illetően, ami visszahúzó hatást gyakorol a K+F tevékenységre és a beruházások alakulására egyaránt. A törvényhozási hiányosságokat kiküszöbölendő a politikai fórumon egy koncepció dokumentumot fogadtak el a kongresszusi képviselők számára, amelyben felhívják figyelmüket a megfelelő tudományos megalapozottsággal rendelkező infrastruktúra kialakításának szükségességére a gyógyhatású élelmiszerek kutatásának és termelésének előmozdítása céljából. (World Food Regulation Review, 1996. június, 27. oldal)

48/96 EU – Új engedélyezési rendszert léptettek életbe egyes gyümölcsök behozatalához

Az Európai Unió Bizottsága április végén új import engedélyezési rendszert vezetett be almára, körtére és citromra. Eszerint az automatikusan és a kérés benyújtását követően haladéktalanul kiadott behozatali engedélyek 40 napig maradnak érvényben. Az engedélyezett gyümölcsszállítmányok származási helyét az importőrök szabadon választhatják meg, de 100 kg-onként 1,5 ECU biztonsági letétet kell képezniük. A Bizottság véleménye szerint az új rendszer bevezetését az import volumenek jobb nyomon követhetősége tette szükségessé; ezzel szemben az USA Mezőgazdasági Minisztériuma további szigorításoktól tart mondván, hogy ugyanezekre a gyümölcsfélékre vonatkoznak az EU protekcionista beléptető árai is. Az amerikaiak aggodalmának különös időszerűséget kölcsönöz, hogy az 1995/96-os piaci évben egyedül az EU-ba irányuló körtekivitelük meghaladta a 9 millió dollár értéket, ami 27%-al magasabb az előző év hasonló időszakánál. (World Food Regulation Review, 1996. június, 6. oldal)

49/96 Argentína – Összevonások a hatékonyabb kontroll érdekében

Az argentin kormány azt tervezi, hogy legkésőbb május közepére – a PAN, a Nemzeti Élelmiszer Megállapodás keretében – egy új, legfelsőbb szintű hivatalt hoz létre az élelmiszer-készítmények és az italok higiénijának szabályozására és ellenőrzésére. Az elmúlt évek során ugyanis több súlyos ételmérgezés fordult elő az országban, így például 1991-ben és 1992-ben több mint 40 ember halt meg a borhamisítások következtében, de számos halálesetet okoztak a hús- és tejtermékek is. Az újonnan létrejövő hatóság – a Mezőgazdasági, Halászati és Élelmezésügyi Minisztérium elgondolása szerint – egyesítené magában a jelenleg külön-külön funkcionáló Országos Állategészségügyi Szolgálat (SENASA), valamint az Argentin Élelmiszer Minőség- és Egészségügyi Intézet (IASCAW) tevékenységét. Az új hivatal felállítása egyszersmind az élelmiszer-termelés és -fogyasztás ellenőrzésének decentralizálását is jelenti. (World Food Regulation Review, 1996. június, 3-4. oldal)

50/96 Jól halad előre a vámok leépítésének folyamata az ASEAN országok között

Az ASEAN országok Szabadkereskedelmi Övezetének (AFTA) tanácsa a tagállamok 2000-ig tervezett vámcsökkentéseinek meggyorsítását ajánlja, illetve a vámleépítések kiterjesztését a feldolgozatlan mezőgazdasági termékekre is az egymás közötti kereskedelmi forgalomban. A jóval korábban elfogadott Közös Preferenciális Vámtarifák (CEPT) eredetileg csak 2003-ra irányozták elő a belső vámok lebontását, de a gyors fejlődés eredményeként várhatóan már 2000-ben 5% alá csökken a legtöbb termék vámtétele. A végső cél természetesen a vámok teljes leépítése. Az eredeti CEPT megállapodás azonban nem terjedt ki a feldolgozatlan mezőgazdasági termékekre. Az AFTA Tanácsa most úgy határozott, hogy 2010. január 1-ig csökkenteni kell ezen termékek vámjait is. Az addig várhatóan 5% fölött maradó vámok pontos értékének megállapítására a későbbiekben kerül sor. (World Food Regulation Review, 1996. június, 4. oldal)

51/96 USA – Összefüggést találtak a peszticidek használata és a humán születési rendellenességek között

A Minnesota-i Egyetem és a Környezetvédelmi Hivatal (EPA) kutatói áprilisban közös tanulmányt jelentettek meg a növényvédőszerekkel való érintkezés és a születési rendellenességek gyakorisága között feltételezett kapcsolatról. A vizsgálatok tanúsága szerint a születési rendellenességek nagyobb számban fordulnak elő: 1) az engedélyezett peszticideket felhasználó farmerek gyerekeinél; 2) azon népesség körében, amely a klorofenoxi-tartalmú herbicideket és fungicideket legintenzívebben

alkalmazó régiókban él; 3) a tavasszal fogant gyermekek esetében. A vizsgált 1989-92. közötti időszakban a legtöbb születési rendellenességet a peszticideket rendszeresen alkalmazó gazdák gyerekeinél észlelték. A szignifikánsan magasabb számban előforduló rendellenességek egyaránt érintették a csont- és izomrendszert, a kültakarót, a húgy- és ivarszerveket, valamint a légzést és a vérkeringést. (World Food Regulation Review, 1996. június, 14-15. oldal)

52/96 USA – Kutatják a környezetbarát védekezés új lehetőségeit

A Környezetvédelmi Hivatal (EPA) és a Mezőgazdasági Minisztérium (USDA) április 18-án megállapodást írt alá a kártevők elleni környezetbarát védekezés lehetőségeinek kutatásáról és az eredmények terjesztéséről. A kezdeményezés elsősorban a kistermelők (pl. zöldség-gyümölcs) gondjain hivatott enyhíteni, akik általában nem rendelkeznek a hatékony védekezési alternatívák közötti választás lehetőségével, mivel a gyártók anyagilag nem érdekeltek a számukra szükséges speciális növényvédőszer előállításában. A megállapodás azonban hozzájárul ahhoz is, hogy új lendületet kapjon az EPA által betiltott vagy veszélyesnek ítélt peszticidek kiváltására irányuló kutatómunka, amelyet a program pénzügyileg is támogat. (World Food Regulation Review, 1996. június, 17. oldal)

53/96 London – Brosúra az új technológiák hatékonyabb hasznosításának előmozdítására

A Mezőgazdasági, Halászati és Élelmezésügyi Minisztérium (MAFF) által májusban megjelentetett "Hogyan maradjunk sikeresek" című könyvecske útmutatóként kíván szolgálni az élelmiszereket és italokat gyártó kisvállalatok számára ahhoz, hogy bátran alkalmazzák az új technológiai eljárásokat. Megjelöli azokat a területeket is, ahol a kisvállalatok az új módszerek segítségével leghatékonyabban végrehajthatják a minőségellenőrzést, továbbá a termékfejlesztést és az innovációt. (World Food Regulation Review, 1996. június, 11. oldal)

54/96 EU – Új alapanyag kerül az engedélyezett növényvédőszer listájára

Az Európai Bizottság április 12-én publikált 266/96/EC számú határozata helyt ad a német BASF Aktiengesellschaft nevű vállalat 1 évvel korábban előterjesztett azon kérésének, hogy a krezoxim-metilt vegyék fel a növényvédőszer forgalmazásáról szóló 414/91 számú irányelv 1. mellékletébe. Ez a melléklet az EU által engedélyezett peszticid-alapanyagok jegyzékét tartalmazza. (World Food Regulation Review, 1996. június, 6. oldal)

55/96 USA — Ismét előtérbe kerülnek a peszticidekkel kezelt élelmiszerek biztonsági kérdései

A Szenátus Mezőgazdasági, Élelmezési és Erdészeti Bizottsága június 12-én meghallgatást tartott az Élelmiszer Minőségügyi és Biztonsági Törvényjavaslat kapcsán, amely a következő 2 peszticidekre vonatkozó szövetségi jogszabály korszerűsítését célozza: a növényvédőszer regisztrálását meghatározó Szövetségi Rovar-, Gomba- és Rágcsálóirtó-szer Törvény (FIFRA), valamint az élelmiszer-biztonsági szabványokat megállapító Szövetségi Élelmiszer, Gyógyszer és Kozmetikum Törvény (FFDCA). Ez utóbbi jogszabály 409. fejezete tartalmazza az 1958. évi, rendkívül vitatott ún. Delaney Clause-t, amely megtiltja a kormánynak, hogy a feldolgozott élelmiszerek tekintetében bármely, potenciálisan rákot okozó peszticidre maradványérték-limiteket vagy toleranciaküszöböt állapítson meg, tekintet nélkül a kockázat nagyságára. A nyers élelmiszerek esetében viszont nincs hasonló zéró kockázati szint a peszticid-toleranciára. Az ipar által szorgalmazott mostani törvényjavaslat az emberek egészségének a ráktól és más olyan veszélyektől való megóvására irányul, amelyeket a peszticidekkel kezelt élelmiszerek fogyasztása idézhet elő. "A Delaney Clause reformja nem halogatható tovább" – jelentette ki egy felelős tisztviselő. A törvényjavaslat támogatói szerint is régóta esedékes már az elavult szabványok felülvizsgálata, amelyek gyakran sértik a farmerek érdekeit, s így közvetve hozzájárulhatnak az egészséges élelmiszerek (zöldség, gyümölcs) hiányának kialakulásához. A szenátusi meghallgatáson komoly vita kerekedett a korábbi növényvédőszer újregisztrálásának szükségessége és díjtételei körül is. (World Food Regulation Review, 1996. július, 17-18. oldal)

56/96 EU — Új irányelv a környezet fokozottabb védelmére

Miután az Európa Parlament május 22-én második olvasatban is jóváhagyta a speciális környezetvédelmi előírásokat tartalmazó direktíva tervezetét, a jogszabály a Miniszteri Tanács elé kerül aláírásra. Az ún. Integrált Szennyezés Megelőzési és Kontroll Direktíva – amely megköveteli az élelmiszer-feldolgozó üzemektől a környezetvédelmi követelmények fokozott figyelembe vételét – bizonyos szemléletváltozást tükröz: eddig ugyanis külön előírások vonatkoztak a talaj, a levegő és a vizek tisztaságának megóvására. Most azonban sokkal rugalmasabb rendszer szerint kerülnek majd kiadásra maguk a működési engedélyek, amelyekbe a helyi sajátosságoknak megfelelően lesznek beépítve a környezet védelmét célzó követelmények. A tagállamoknak 3 év áll rendelkezésükre az új irányelv előírásainak a nemzeti jogrendbe történő adaptálásához. A tej kezelését és feldolgozását végző üzemekre akkor vonatkozik az új szabályozás, ha éves átlagban naponta 200 tonnánál több alapanyagot vesznek át. A kész élelmiszereket előállító vállalatoknál viszont a

végtermék-kibocsátó kapacitást veszik figyelembe: állati eredetű nyersanyagok feldolgozása esetén 75 tonna/nap, növényi eredetű nyersanyagoknál pedig 300 tonna/nap termelési kapacitásnál húzták meg a határt. (World Food Regulation Review, 1996. július, 4-5. oldal)

57/96 London — Kutatási program a nem élelmezési célú, mezőgazdasági eredetű nyersanyagok ipari hasznosítására

A Mezőgazdasági, Halászati és Élelmezésügyi Minisztérium (MAFF), valamint a Biotechnológiai és Biológiai Szolgáltatások Kutatási Tanácsa (BBSRC) június 7-én 8 millió fontos keretet különített el egy új kutatási programra, melynek célja a mezőgazdasági eredetű, megújítható nyersanyagok fokozott alkalmazásának elősegítése. A kezdeményezést az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium (DTI) is támogatja. A növényi eredetű anyagok ipari felhasználása nem csupán gazdasági és környezetvédelmi előnyöket rejt magában, de lehetővé teszi az import nyersanyagok kiváltását és a nem megújítható fosszilis szénhidrogének felhasználásának csökkentését is. A LINK program elsősorban olyan növényi anyagok alkalmazásának kutatását ösztönzi, mint például a rostok, a keményítő és az olajok. A programon belüli egyes projektek – amelyek multidiszciplináris munkacsoportok tevékenységén keresztül kerülnek kivitelezésre – a gazdasági és a minőségügyi kérdések vizsgálatán túlmenően a növényi eredetű, illetve a hagyományos nyersanyagok közötti különbségeket is igyekeznek pontosan meghatározni. (World Food Regulation Review, 1996. július, 9. oldal)

58/96 USA — Felerősödhet a kombináltan alkalmazott peszticidek káros hatása

A *Science*-ben közölt új kutatási eredmények megerősíteni látszanak azt a tényt, miszerint az egymással kombinálva alkalmazott enyhén ösztrogén hatású peszticidek jóval nagyobb aktivitást mutatnak, mint egyenként. A *Tulane University* munkatársai úgy találták, hogy 4 peszticid – az endoszulfán, a dieldrin, a toxafén és a klórdan – külön-külön felhasználva nem gyakorol számottevő káros hatást az emberi egészségre azáltal, hogy befolyásolná a hormonháztartást. Ez a hatás azonban 160-1600-szorosan felerősödik akkor, ha az endoszulfánt és a dieldrint keverékben alkalmazzák. Amikor a keverékhez hozzávették a toxafént is, a hatás kb. 200-szorosan múlta felül az egyedi alkalmazáskor tapasztalt értéket. A tudósok más peszticidek esetében is hasonló jelenséget észleltek. Ma már a legtöbb ösztrogén hatású peszticid alkalmazása tilos vagy szigorúan korlátozott az Egyesült Államokban, de a kutatók szerint a perzisztens környezeti hatásuk még évtizedekig veszélyt jelenthet az emberek egészségére. (World Food Regulation Review, 1996. július, 15. oldal)

59/96 EU — A brit marhák teje nem terjeszti a BSE-t

Bizarr dolog, de a szarvasmarhák szivacsos agysorvadásával (BSE) kapcsolatban hosszabb idő óta folyó ádáz vita ellenére az Európai Unió a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) előtt védelmébe vette Nagy-Britanniát az olyan tisztességtelen állításokkal szemben, miszerint nem csak a marhahús, hanem a tehéntej is terjeszti a kórt. A WTO élelmiszerbiztonságot felügyelő testülete, az Egészségügyi és Növényegészségügyi Bizottság május 30-i ülésén az EU "tisztességtelen viselkedésnek" minősítette egyes közelebről meg nem nevezett országok azon gyakorlatát, hogy a brit marhahústra kivetett importtilalmat kiterjesztették a tejre és tejtermékekre is. Az EU nehezményezte továbbá, hogy mivel ezeket a tilalmakat hivatalosan nem jelentették be az Európai Bizottságnál, csupán véletlenül szereztek tudomást azokról. Az EU tiltakozásának alapja az, hogy az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megállapította: a BSE terjedése szempontjából a tej és a tejtermékek semmilyen veszélyt sem jelentenek. (World Food Regulation Review, 1996. július, 16. oldal)

60/96 Napirenden a csomagolási direktíva honosítása az Egyesült Királyságban

Május 16-án Londonban egynapos konferenciát tartottak a következő címmel: "Csomagolás és jövő: a helyi önkormányzatok szerepe, valamint a termelők felelőssége a csomagolóanyagok újrahasznosítását illetően". A konferencián – ahol a Környezetvédelmi Minisztérium, a Környezetvédelmi Hivatal, a kiskereskedők és a fogyasztói szervezetek egyaránt képviseltették magukat – hivatalos csoportot hoztak létre az ipar és a kormány közötti tárgyalások meggyorsítására. A cél a csomagolásról és a csomagolási hulladékokról szóló 62/94/EU számú irányelv előírásainak honosítása az Egyesült Királyságban. A direktíva június 30-án lép hatályba. A konferencián az is egyértelművé vált, hogy a csomagolási hulladékok problémáját nem a helyi hatóságoknak, hanem a termelőknek kell megoldaniuk. Az önkormányzatok viszont nem lebecsülendő szakértelemmel és egyéb lehetőségekkel rendelkeznek, s így könnyíthetnek a termelők gondjain. (World Food Regulation Review, 1996. július, 8-9. oldal)

61/96 OECD — A nemzetközi kereskedelem liberalizálása lehet a gazdasági növekedés legjobb hajtómotorja

Donald J. Johnston, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) új főtitkára a beiktatását követő első sajtótájékoztatóján kijelentette: a világméretű gazdasági növekedés, a társadalmi haladás és a

politikai stabilitás legjobb biztosítója a jövőben is a nemzetközi kereskedelem és a beruházások liberalizálása lesz. Az OECD 27 tagállama mindent meg fog tenni ennek érdekében, beleértve a fejlődő világ országaihoz fűződő kapcsolatok elmélyítését is. A főtitkár szerint korunk legkézzelfoghatóbb realitása a szabadkereskedelem, a globalizáció és az export-orientáltság által ösztönzött gazdasági növekedés, ami a fejlődő országokat is a fejlett világ részévé teheti. Mindennek alapja a multilaterális kereskedelem liberalizálása és a megfelelő beruházáspolitikai, de az OECD más kapcsolódó területekkel (versenyképesség, környezetvédelem, munkanélküliség) is foglalkozik. (World Food Regulation Review, 1996. július, 8. oldal)

62/96 EU — Új rendelet készül az ízesítőszerekről

Május 22-én az Európa Parlament jóváhagyta második olvasatban az élelmiszerekben használatos ízesítőszerekről szóló rendelet-tervezetet, amely EU-jegyzékbe foglalja a jóváhagyott ízanyagokat, de előírásokat tartalmaz azok használatára nézve is. A jegyzék teljes körű alkalmazását azonban több lépcsőnek kell megelőznie. Így például a rendelet jogerőre emelkedését követő 12 hónapos bejelentési időszak alatt a tagállamok kormányaitól kapott információ alapján összeállítják valamennyi, az Európai Unió területén használatra engedélyezett ízesítőszert jegyzékét. Ezt követően a végleges jegyzék elfogadását megelőző kiértékelési program várhatóan további 5 évet vesz igénybe. Az Európa Parlamentben a szavazás során nem kapott többséget az a módosítási javaslat, miszerint a genetikailag manipulált ízesítőszerek címkéjén külön jelölést kellene alkalmazni. (World Food Regulation Review, 1996. július, 4. oldal)

63/96 USA — Az olesztra nevű zsírpótlék emésztési zavarokat okozhat

Colorado, Iowa és Wisconsin állam 3 városában egy közegészségügyi érdekvédelmi csoport televíziós reklámkampányt kezdeményezett, amelyben felhívják a nézők figyelmét az "olesztra" nevű zsírpótló szert tartalmazó élelmiszerek fogyasztásának esetleges káros következményeire. Az Élelmiszer és Gyógyszer Hatóság (FDA) még januárban engedélyezte az olesztra felhasználását egyes gyorsélelmiszerekben (pl. hasábburgonya) azzal a megkötéssel, hogy ezt a tényt a címkén feltűnően a fogyasztó tudomására kell hozni. Az FDA szerint ugyanis az olesztra kellemetlen emésztési zavarokat okozhat az arra érzékeny egyéneknél. Az új reklámkampány is a figyelemfelkeltést célozza. (World Food Regulation Review, 1996. július, 14. oldal)

64/96 WHO — Nem találtak közvetlen kapcsolatot a BSE és a Creutzfeldt-Jakob betegség között

A május 14-17. között az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által megtartott tudományos konferencia résztvevői egyetértettek abban, hogy nem mutatható ki közvetlen kapcsolat a szarvasmarhák szivacsos agysorvadása (BSE) és az emberekben előforduló Creutzfeldt-Jakob betegség (CJD) most felfedezett új változata között. A lehetőséget azonban nem lehet teljesen kizárni, ezért a további intenzív kutatómunka feltétlenül indokolt. A CJD idén tavasszal Nagy-Britanniában és Franciaországban azonosított új változatáról egyelőre csak nagyon kevés információ áll rendelkezésre, ezért a WHO-t felkérték egy világméretű megfigyelő rendszer kialakítására. (World Food Regulation Review, 1996. július, 10. oldal)

65/96 USA – Szigorú intézkedések az élelmiszerek szennyeződésének megakadályozására

A Clinton elnök július 6-i rádióbeszédében bejelentett új élelmiszerbiztonsági előírásokat a hús- és baromfiipar képviselői, valamint a fogyasztói érdekvédelmi szervezetek egyaránt nagy tetszéssel fogadták. Mindenkinek az a véleménye, hogy a rendkívül szigorú intézkedések hathatósan csökkentik majd a húskészítmények szennyezettségéből eredő betegségeket és haláleseteket. Az új, a *Federal Register*-ben is leközlésre kerülő előírások forradalmi szemléletváltást tükröznek, amely alapjaiban forgatja fel a több mint 90 éve változatlan rendszert. Ez az első alkalom, hogy a veszélyes baktériumok kimutatására és a szennyezettség csökkentésére kötelezővé válik a tudományos tesztek alkalmazása. Néhány rendelkezés már a kihirdetés napján hatályba lép, de 3 éven belül az összes előírás érvényes lesz. A Mezőgazdasági Minisztérium (USDA) becslése szerint a rendelkezések megvalósítása az iparnak évente 80 millió dollárjába kerül majd. Az érintett iparágak képviselői elsősorban a HACCP rendszer (Veszély Elemzés és a Kritikus Szabályozási Pontok) kötelező bevezetését üdvözik, ami a módszerek egységes alkalmazását teszi lehetővé, de nagy biztonságot jelent a fogyasztók számára is. (World Food Regulation Review, 1996. augusztus, 21-22. oldal)

66/96 EU – Nem engedélyezték a genetikailag módosított kukorica használatát

Hajótörést szenvedett az európai biotechnológiai ipar képviselőinek azon törekvése, hogy felgyorsítsák a genetikailag módosított szervezetek (GMOs) engedélyeztetésének folyamatát Európában. A Környezetvédelmi

Miniszterek Tanácsa ugyanis június 25-én úgy döntött, hogy nem engedélyezi a svájci Ciba-Geigy agrár-vegyipari vállalat által forgalmazott kukorica-vetőmag használatát, amelyet pedig az Egyesült államok és Kanada illetékesei minden további nélkül jóváhagytak. A visszautasításban nagy része volt a BSE-nek is, mert a szakemberek és a közvélemény soraiban egyaránt nagy aggodalom uralkodik minden genetikai manipulációval szemben annál is inkább, mivel a hosszabb távon érvényesülő hatások tekintetében még sok kérdés megválaszolatlan. A dán szakértők külön felhívták a figyelmet a genetikailag módosított termékek félreérthetetlen jelölésének szükségességére. (World Food Regulation Review, 1996. augusztus, 4-5. oldal)

67/96 EU – Továbbfejlesztésre szorul az ökocímke-program

Az Európai Bizottság június 11-én felhívást tett közzé, amelyben külső szakértők közreműködését kéri ahhoz, hogy a sokat támadott ökocímke-program továbbfejlesztése érdekében dolgozzanak ki új módszertani és eljárási megközelítéseket. Az ökocímke-program az utóbbi néhány hónapban került egyes üzleti körök és az Egyesült Államok kormánya pergőtüzébe, amelyek "tiszteletlennek és diszkriminatívnak" tartják azt. A szakértők jelentkezéséig, illetve a továbbfejlesztés alatt nem fog szünetelni az egyes termékcsoportokra vonatkozó kritériumok kidolgozása (eddig már 8 termékcsoportra alakítottak ki ilyen kritériumrendszert). Tekintettel arra, hogy az ökocímke-program önkéntes, a Bizottság eleve vitatja a diszkriminatív jellegét számonkérő panaszokat. Az is szembeszökő tény azonban, hogy eddig csak igen kevés EU-vállalat folyamodott a címke elnyeréséért. (World Food Regulation Review, 1996. augusztus, 5-6. oldal)

68/96 Hollandia – A termelők részéről csekély az érdeklődés a ökocímke iránt

A Holland Környezeti Termékcímke Alapítvány 1992-ben független hivatalként jött létre olyan céllal, hogy bizonyos, nem élelmiszer jellegű termékcsoportokra a környezetvédelemmel kapcsolatos kritériumokat dolgozzon ki. 1995 óta azonban már az élelmiszerek is beletartoznak az Alapítvány hatáskörébe. Az elmúlt másfél év alatt a burgonyára, a hagymára, az almára és a kenyérré alakítottak ki kritériumrendszert, melynek teljesítése az ökocímke elnyerésének feltételét képezi a piaci és társadalmi elvárásokkal összhangban. A termelők érdeklődése a ökocímke iránt azonban meglehetősen mérsékelt annak ellenére, hogy az Alapítvány minden szükséges információt térítésmentesen bocsájt rendelkezésükre. Az új termékeket kifejlesztő vállalatok ugyanis nincsenek meggyőződve

arról, hogy a címke elnyerése bármiféle anyagi előnyt jelenthet számukra. (World Food Regulation Review, 1996. augusztus, 10. oldal)

69/96 A legújabb élelmiszer-fogyasztási statisztikák az Egyesült Királyságban

Az országos élelmiszer-felmérések eredményei 1996 első negyedévében azt mutatják, hogy a háztartások élelmiszerekre fordított kiadásai személyenként és hetenként 14,14 fontot tettek ki, ami 3%-os növekedést jelent az előző év hasonló időszakához képest. Az alkoholra, az üdítőitalokra és az édesipari készítményekre költött pénz viszont több mint 4%-os emelkedést mutat. A statisztikák jól tükrözik a marhahússal szemben táplált lakossági aggodalmakat is, ezért jelentősen megnövekedett a baromfihús fogyasztása. Ezzel szemben a friss zöldségek fogyasztása visszaesett, ami nem utolsósorban a téli zöldségfélék iránti kisebb keresletnek tudható be. Nem mutat lényeges változást a tej és a tejtermékek fogyasztása, de a koncentráltabb élelmiszerek (zsírok, olajok, gabonafélék) előtérbe kerülése következtében a brit átlagpolgár nagyobb energia- és tápanyag-bevételhez jutott. (World Food Regulation Review, 1996. augusztus, 26-27. oldal)

70/96 A brit farmerek késlekednek csatlakozni a kormány önkéntes környezetvédelmi programjához

A Mezőgazdasági, Halásztai és Élelmezésügyi Minisztérium (MAFF) legutóbbi tanulmánya szerint a farmerek egyáltalán nem törik magukat, hogy a mindennapi agrártermelés területén megvalósítsák a kormány által ajánlott, önkéntes "helyes környezetgazdálkodási gyakorlatot". A farmerek ugyanis csak a költségek növekedését érzélik, de nincsenek meggyőződve az elérhető gazdasági előnyökről. Sőt, sok farmer egyáltalán nem is hallott a hivatalos Gyakorlati Kódex létezéséről, amelyet pedig a MAFF 1991 és 1993 között dolgozott ki. A vizek, a levegő és a talaj védelmét szolgáló helyes mezőgazdasági gyakorlat előírásai a környezeti szempontokon túlmenően hozzájárulnak a talaj termőképességének fenntartásához, illetve az erózió megelőzéséhez is. (World Food Regulation Review, 1996. augusztus, 13-14. oldal)

A hírekben közöltek háttéranyagai a megadott számok alapján a KÉKI-ÉLMINFO-nál megrendelhetők.